

Glas ranjenik

IZDALA AMBULANTA-B- KOK.ODR.
Št. 4. - 15. IV. 1945.

Glas
ranjenih

TITO
NARODNI HEROJ

Maršal Tito

Naš vodja - vodja vseh svobodoljubnih na rodov Jugoslavije. Poznamo ga! Vsi ga poznamo, kot borce, kot prvega pobornika idej za katere se danes borimo. Ni ostal naš ljublje ni maršal Tito sam v tem težkem boju za pravico. Pridobil si je takoj v začetku tega boja simpatije naroda - danes simpatije vse ga sveta. Kdo je Tito? Knečki sin Hrvata in Slovenke iz hrvatskega Zagorja. Proletarec, stržgar, ki se je udeležil bojev ruske državljanske vojne, ki pa danes stoji na čelu vsega jugoslovanskega naroda in vodi osvobodilni boj proti okupatorju. Čudežna je bila pot tega našega "heroja". Začeti je bilo tre ba pravzaprav z nič. Ali je to mogoče? Da mo goče! V prvih dneh narodne vstaje je bil on prvi, ki je pričel organizirati boj proti besnelemu okupatorju. On prvi je bil tisti, ki je organiziral Partizanske odrede, ki je stopil v zvezo z vsemi svobodoljubnimi skupinami in tako polagoma v neprestanih bojih, sredi nemških ofenziv, ustvaril čudežno Narodno osvobodilno Vojsko in Partizanske odrede. Ponudil je roko vsakemu, kdor je bil voljan se boriti za pravičnost in boljšo bodočnost našega naroda. Po veliki večini so se odzvali temu neenakemu boju ljudje iz nizkih slojev, zatirani že v stari Jugoslaviji. Iskali so vodnika, da jih reši okovov vseh zatiranih in teptanih. Našli so ga v osebi preprostega in nesebičnega človeka, ki jih je razumel, ker je tudi sam skušal bič krutega kapitalizma. To je bil Tito! Oklenili so se ga z vso ljubeznijo, kot očeta, ter sli z njim preko vseh ovir in težkoč pa tudi če so

pri tem žrtvovali svoja življenja. Brez žrtv ni prave svobode. Žrtve prinesene na oltar domovine, so temelj in večni čuvar naše nove domovine "nove Jugoslavije". Čuvali bomo cenotno to svobodo, katera je zahtevala toliko naših tovarišev. Nikdar in nikoli ne bomo dopustili, da bi kdo omadeževal naše ideje in krhal našo sveto zemljo, ki je prepojena s krvjo padlih junakov. Za vse večne čase Ti bomo hvaležni Tebi, naš vodja Tito, da si nas popeljal po poti, katera je edino prava teška preizkušnja za nas vse ja bila ta do ba starih let. Borili smo se proti fašistični zver, ki je danes v zadnjih vzdihljajih. Nismo klonili, čeprav so upotre bili vse sile, da nas uničijo. Naščuvali so lastne brate proti svojemu naroču, da so nam skočili v hrbet, tolkli so nas od vseh strani, toda mi smo ostali trdni in nismo obupali n najtežjih trenutkih, saj smo vedeli, kdo nas vodi in zakaj se borimo. Trdno uverjeni smo bili, da bo napočil čas, ko nam bodo zasijali lepši ca si. Nismo se varali. Danes stojimo tik pred velikimi dogodki, pred svobodo. Velika in slavna je naša vojska in ni je si le, da bi nas mogla uničiti. Rano ob rami se borimo z našo sestro slavno Rdečo Armado, ter zavezniki in zadajamo zadnje smrtne udarce, tisočkrat prokleti bandi, fašistom in njihovih pomagačem.

Tovariši, dopolnili smo važen del svoje naloge. Velik in težak kos našega dela je opravljen.

Ti bi naš ljubljani maršal Tito, Ti pa prisegamo, da hočemo napraviti še ta zadnji korak po trnjevi poti - na lepo in

izglajeno cesto, po kateri bodo imeli pravo hoditi vsi pošteni Jugoslovani. Vodil nas boš pa Ti - naš vodja Tito, kot si nas vodil do sedaj v najtežjih trenutkih naše borbe.

Naj živi naš maršal "heroj" T I T O !
Naj živi naša nova Jugoslavija!

Božo.

Mladina

Strumno koraka naša mladina, kot graditeljica lepše bodočnosti. Podirajo se zidovi tistega "rajha", kateri je hotel zaslužniti vse Slovanske narode. Našo mladino je hotel vzgajati čisto v fašističnem duhu, hotel je iz njih napraviti prave janičarje. Mi se mu posrečilo, ker so naši mladinci vedeli, kaj hočejo ti zločinci napraviti iz Slovenskega naroda. Sami so vedeli vsa grozodejstva, ki so jih napravili ti barbari. Ubijali so jim očete, matere, brate in sestre. Kdo more pozabiti vse to? Ravno naša mladina ne! Masovno so pristopali v naše vrste, borili so se in se bodo borili, dokler ne bo očistena s krvjo prepojena ta lepa Slovenska zemlja, ki jo naša mladina tako ljubi.

Že danes se gradi naša mladina za obnovo nove Jugoslavije. Treba jo bo dvigniti iz ruševin, treba bo napeti vse sile, da jo bomo obnovili. Kdo bo pripomogel največ pri obnovitvi nove Jugoslavije.? Naša mladina! Draga mladina! Čakaš nas še težke naloge in preizkušnje. Ne smemo pa prezreti naših žrtev, borcev, ki so padli za svojo bodo. Naša borba je že sedaj zahtevala ljudi, ki so znali voditi naš narod k cilju te borbe, za svobodo. Ljudi, ki so znali združiti vse zdrave narodove sile v eno samo borbeno voljo, ki so razumeli življenje vseh narodnih slojev. Tako delavca, kmeta ter vse ostale sloje, ki so bili tkačeni pod velekapitalizmom. Vsak zaveden in pošten Jugoslovjan je lahko član nove rittove Jugoslavije.

Mladina pokaži, da si tudi ti vredna naše Sovjetske mladine. Zavedaj se, da ravno na tebe mladina polaga naš Vrhovni komandant vse nade, da boš častno izvršila vse naloge današnje borbe.

Jutri pri obnovi naše domovine.

Pol. kom.
Lojze.

POZDRAVLJENA RDEČA ARMADA, NA SLOVENSKEH
TLEH !

+ Bolničarka

Mnogo tovarišic ali tovarišev se javi prostovoljno, kot bolničarke ali bolničarji v bataljonu ali raznih drugih enitvah. Toda vem, da se mnogo izmed njih ne zaveda, kaj je pravzaprav njih odgovornost. Marsikatera si izbere ta poklic zato, ker se ji zdi, da je ta služba na videz lažja od pranja perila ali kaj podobnega. Toda če pogledamo globlje v službo bolničark, vidimo, da imajo nas seboj velike odgovornosti. V prvem morā biti bolničarka čista, skrbna, pogumna in prisotna. Saj je že dostikrat ravno prisotnost bolničark rešila življenje marsikateremu tovarišu, ali ga rešila, da ni prišel v roke sovražnika. Posebno, kar se tiče bolničark in bolničarjev po bataljonih, kateri hodijo v borbe in zasede. Velike važnosti je, da polaga bolničarka veliko pažnjo na čistoto. Da ne prevezuje z umazanimi rokami, da pazi, da je sanitetni material čist in smazhen, da razkuži rane in potrebno. Lahko se zgodi, da zanemarjenost bolničark povzroči velike bolecine marsikateremu tovarišu in to le radi tega, ker se rane lahko radi nečistoče zastrupi, kar povzroča velike bolečine, dostikrat pa je lahko smrtni slučaj. Seveda imajo isto odgovornost bolničarke po bolnicah in ambulantah. Čeprav ne hodi na položaje, vendar je potrebno v prvi vrsti, da je bolničarka postrežljiva, čista in hladnokrvna. Potrebno je, da postreže ranjenim in bolnim tovarišem, kolikor je v njeni moči. Dostikrat se pripeti, da bolnici zahajkajo in je treba vse bolnike odnesti. Seveda je to lahko, če so bolniki

pokretni, ali zgošči se dostikrat, da je - več bolnikov nepokretnih in je potrebno, da se jih odnese na sigurno mesto, da so varni.

Tako sem imela priliko in to že par-krat, da so bolnico skoro zahajkali. Naveden naj samo primer, ker so lansko leto v avgustu, Švabi napadli neko edinico v neposredni bližini Ambulante. Seveda nismo bili o tem obveščeni do zadnjega, da se približujejo Švabi planini. Zadnji trenutek nas obvesti neki tovariš naj se umaknemo. Hitro pripravim bolnike - sama pa se hitim, da zabijem sanitetni material. Toda že je pakalo in dum-dumke so žvižgale, da je bilo groza. Toda moja prva misel je bila, kako čimprej priti do bolnikov, saj sta bila dva nepokretna, a obojva vsega - skupaj trije. Srečno sva prišla s tovarišem do bolnikov, kjer sta bila pa že dva tovariša, da pomagata, a sta kasneje odšla. Mi smo se pa zabili v suho dračje in čakali, kaj bo. Ker pa pokanje le ni prenehalo, smo sklenili, da naredimo premik še dalje, čeprav težko. Za pokret nismo imeli ne no sil pa tudi odsje zelo malo, ker je nismo mogli vzeti s seboj. - je bilo že prepozno. Svetovali so mi, naj tov. Ivana zabijem. Toda nikdar mi ne bo šel iz spomina tovariš Ivan. Proseče je dvignil roke in rekel: "Francka, lepo Te prosim, odnesi me!" Tistikrat sem sklenila, da ga ne pustim, pa če tudi padem. Objubila sem mu, da ga vzamem s seboj, pa če ga nosimo še težje.

Tovariš Ivan je stiskal zobe od velikih bolečin, toda rekel ni ničesar. Tistikrat sem imela prvič priliko spoznati moč in potrpežljivost tovarišev. Težko je in mnogo je treba pri tem dobre volje in po-

trpežljivosti. Toda če človek pomisli, da je vse to le radi tega, ker je zaveden sin slovenske zemlje in kot tak stopil v boj proti fašizmu, stisne človek pesti in pri sebi, da se morda okupatorju za vse zadano mu gorje.

Skupaj smo nadaljevali potⁱⁿ pomočje - tovarisa Toneta in tovarišice Milke - smo prišli na varno mesto. Prenočili smo pod smreko, a drugi dan smo se vrnili v Ambulanto. Svabi so bili oddaljeni od nje le 50 metrov, a je niso dobili. Tisti čas pa so kadi v hoteli radi velikih izgub na - fronti vsi jezo razliti nad partizani in so takoj teden na to prišli in zopet hajkali. Seveda smo se umaknili in srečno - prestali tudi to.

Francika.

ZBIRAJTE SANITARNI MATERIAL!

POMAGAJTE RANJENIM TOVARIŠEM!

Poglej, kako umirajo ljudje,
uči raj mržnje materino te srce!

/Iz Sov.žena./

Sinovi slave

Narodi sinovi slave
visoko dvignite zastave,
da za hrabro njih dejanje
prejeli bodo spoštovanje.

Bortaten junakov slave
za pravične je postavil,
da izbrise iz sveta
temne sile vsega zla.

Da človeku bo življenje
v svobodi novo prerojenje,
da bo ta svet dom vseh ljudi,
da bomo sestrem bratje vsi.

Albin.

ŽIVELAZNAGOSLAVNA, BRATSKA RDEČA ARMADA,
KI PÓDI NEMCE IN UNIČUJE NAJVEČJE SOVRAŽ
NIKE ČLOVEŠTVA!

XX

SLOVENCI, K OROŽJU, DA UNIČIMO RANJENO NEM-
ŠKO ZVER!

Politična vzgoja

Vsi vemo, da politična in ~~razna~~ ^{in borbena} zavest ni pri vseh tovariših, ki se pridružijo naši vojski, na enaki stopnji. Ti nimajo pravega ulogleda v preteklost, sedajnost in prihodnost. Prepojeni so s propagando proti ljudske gospode v bivše Jugoslaviji, dalje okupatorjeve in povrh še belogardistične, ki jo razširjajo razni izdajalci našega naroda, ki sodelujejo na strani okupatorja. Tako stopajo v našo vojsko, katere se bori proti silam barbarškega fašizma in vsem domačim izdajalcem, podira stari, gnili red zatiranja in izkoriščanja, gradi nov dom za boljše in srečnejše življenje vseh poštenih in zavednih Slovencev. To gre za največje odločitve, zato se lije nelazproсна borba. Argber in dober korec bo pa le tisti, ki bo prežet s politično zavestjo, ki bo imel pred seboj jasni cilj, jasno zacrtano pot in zavest, proti komu in zakaj se bori. Taki borci, ki bodo prekaljeni in vzgojeni, bodo porok za uspehe naše borbe.

Zato moramo dvigniti število političnih ur. Na političnih urah je preba prika kazovati naš cilj, ustanovitev, pomen, razvoj OF, razliko med našo in bivšo Jugoslovansko vojsko, govoriti o graditvi naše državnosti, o vodju vseh Jugoslovanskih narodov, Vrhovnemu komandantu tovarišu Titu. Nazkrinkati sem mora izdajalsko vlogo, begunske vlade, vse izdajalce našega naroda, ki sodelujejo na strani okupatorja, delo laži, propagande belogardistov, ki vrše izdajalsko borbo proti Slovenskemu narodu.

Kod dobro izvedene in skrbno pripravljene politične in vzgojne ure bodo rodile zaželjeni uspeh. Pred nami se je začel usvarjati cilj, katerega mora imeti vsak človek Jugoslovenske Armade.

Tomo.

DURIS

Opredeljena za pokret, je odjeknilo povelje lepega polatnega popoldneva. Zbral se nas je cel bataljon K.Z.O. Radovedno smo gledali, kaj bo. Tovarš komandant nam je pregledal orožje, če je v redu in če bo brezhibno funkcioniralo. Razporedili smo se v kolono in odšli z vodičem proti bližnjim gričem. Korakali smo v nami tišini, brez šlišno, le tu in tam se je pod čevljem borca skotalil kamenček, ali pa je zaškripala podkovana peta. Prispeli smo! Tovarš komandant nas je razporedil v polkrogu po bližnjih skalah v dobre zaklone okoli postojanke. Vsi smo pritaženo čakali, kaj bo. Saj smo se nahajali komaj dobrih sto metrov od naših smrtnih sovražnikov. Ostro je odjeknil strel iz komandantove pištole, tedaj so zaregljali naši breni, zbrojevke in šarci. Vmes so pa kakor za stavo pokazale puške, bombe, oglasila sta se tudi na

se dva lahka minometa. Tedaj se je oglasil sil tudi odgovor iz postojanke. Armelo in treskalo je ko v peklu, toda mi nismo klonili. Se huje smo pritiskali, še z večjo vneto smo odadajali strel za strelom, da je letel omet in da se je kršilo zidovje postojanke. Tedaj je padlo povelje: "Minerci naprej!" Tu pod ognjem naše čete, krita od sovražnikovih napadov, sta se splazila naša dva hrabra tovariša do zidovja. S seboj sta imela prilično količino plastika. Ko sta opravila svoje delo, sta se splazila proč nazaj v naše položaje. Težko smo pričakovali, kdaj odjekne tako težko pričakovana eksplozija. Gledali smo razburjeni, vsaka žilica je bila napeta. Saj je bil učinek za nas tolike važnosti. Tedaj pa kot, da bi se sprostil demon, so švigili plameni mogočno v zrak in odjeknila je strašna detonacija. Začulo se je vpitje, stok ranjenih in kletev komandanta švabske posade. Ko nam je bilo v nasladi, saj se je vsak spomnil svojega besrečnega slovenskega naroda, toliko trpinčenega in teptanega od oholih in ponosnih švabov. Vsak se je zavedal, da vrši svojo sveto dolžnost, da je prišel dan obračuna, da plačujemo vsa grozodejstva in vso prelito kri, prelito od onih, ki se nahajajo v postojanki. Zagrmel je mogočen "juris". Planili smo vsi, ni bilo slabica med nami, da se ne bi zavedal svoje dolžnosti. Ko smo pridrveli na preplašene ostanke v postojanki, so se ti silni junaki velike Nemčije predali. Zajeli smo 27 vojakov in dva oficirja. Vse ostalo je bilo mrtvo, pokopano v ruševinah. Priporili smo okoli 60 pušk, nekaj strojnic, bacača in težko strojnico. Za-

lostno so gledali ujetniki v nas partizane, ni jim šlo v trde nemška butice, da je to mogoče. Tudi mi smo opazovali te tipe iz nemških dežel, ki so prišli k nam požigat, ropat, morit in uganjat razna grozodejstva. Toda to jim bo preprečila naša NOV, naša mlada Osvobodilna Vojska, ki se bori z zavestjo, ki ne bo poznala popuščanja v nobenem oziru, dokler ne bo plačan ves račun, zadnja sraga krvi zbrisana s slovenskih tal.

Mirko.

Novi svet

v žaru novega sveta
so zagorele gore,
junaški rod je šel v borbo
za pravice svoje.

življenje, ki ga je skoval,
sovražnik narodom sveta,
ponižati in poteptati,
pravice delavca in kmeta.

v žaru novega sveta,
je vzplamtel pravični svet,
ki ne pozna nasilja, zla,
vsem svobode prapor plapolala.

Albin.

Veza

Ko sem bila še legalka sem hodila okrog na veže in sestanke. Tako sva šli sestra in jaz lansko Veliko noč pod storžic na vezo. Že prej sem hoteli iti z njo pa nisem nikoli imela časa, ker sem imela kje drugje vezo. Takrat sva bili domenjeni še z eno legalko. Ta se je domenila za kraj in čas veze.

Doma sva naredili pakete in se potem odpeljali na dom najine prijateljice. Meni je kakor za stavo takrat nagajalo kolo, da sva bili že precej pozni. Sestra je bile že vsa nervozna in mi je že celo rekla, - naj se obrnem in naj grem peš nazaj domov. Ne tega pa ne, tudi jaz hočem na vezo, bomo pa malo zamudile", sem ji odgovorila. Kolo smo popravile in je potem zopet šlo. Na dogovorjeno mesto smo prišle seveda prepozno, zato ni bilo nikogar. Pa smo si mi mislile, bomo že koga dobile, da bomo pakete oddale, zato smo šle malo v hrib in iskale. Tako smo hodile okrog že skoro 2 uri. Ob 4 uri smo se pa zopet znašle na mestu, kjer bi morala biti veza. Ravno takrat pa je prišel tovariš, s katerim smo bile dogovorjene. Veza je bila ob 4 uri, prijateljica se je pa preslišala in je rekla ob 5 uri. No na ta način veze nismo zamudile, ampak smo prišle še prezgodaj. Tovariš nas je za to kar malo ostel, čes, da to ni nobeno točnost, da se na vezah ne čaka. No potem smo pa še malo čakale. On je odšel v megleni hrib po tovariše. Čez dobro uro se bo pa vrnil, je dejal. Nestrpno smo čakale in posedale okrog. Čez dobro uro smo pa res zagledale moške postave, ki so se

odtrgale iz megle, ki je ležala po hribu. Vse tri smo mislile, da so oni, toda med njimi ni bilo našega znanca. In v naše veliko začudenje so imeli vsi v rokah pištole. Takoj me je spreletelo po vsem telesu, če so raztrganci. Na misel so mi prišle besede, ki jih je rekel tovariš, ki je bil na našem terenu, da je pod storžicem vse osvobojeno in je vse polno partizanov, kadarkoli prideš. Seveda je on mislil na tisto svobodo, ki je, kadar ni švabov. Čudno se mi je pa le zdelo, kako je to mogoče, da se naenkrat pojavijo pred nami raztrganci. Bili so pa ~~in~~ pravi partizani.

Prvi se nam je približal s pištolo v roki in nas vprašal: "Koga iščete?" Sestra je odgovorila: "Tovariša Miloša, ki je odšel po tovariše. Ali niste vi tisti?" "Katerega Miloša pa, pri nas nimamo nobenega. Ve ste prišle le vohuniti! Gotovo niste same, kje imate druge", je kričal prvi. Zahteval je legitimacije. Meni se je že kar malo zdelo, da jim je mogoče tovariš Miloš naročil, naj nas malo ustrašijo, češ, kaj bomo naredile. Zato nisem hotela pokazati legitimacije. Tudi oni dve sta naredili isto. Nismo vedele, ali naj se smejemo, ali kaj naj naredimo. Zgledalo je vse skupaj smešno, zato se je tudi tovariš pričel smejati, ker se ni mogel več zdržati smeha. Veselo je zaklical "Zdravo!" in nam podal roko. Tudi drugi so nas pozdravili in se smejali. Potem smo posedli in razdelile smo jim pakete. Se ves čas, ko smo sedeli, smo se smejali, seveda na ta račun. Kmalu na to se je vrnil še tovariš Miloš in se je tudi že od daleč smejal na ta račun. Ko-

se je stemnilo, jih je prišlo iz storžiča se več in smo skupno odšli v dolino. Domov sva nesli veliko literature. Mislili sva pač, saj naju ne bo srečala švabska patrola. Ampak, kakor nalašč, naju je ustavila že blizu doma. Pokazati sva morali legitimacije in seveda, švabska radovednost, hotel je vedeti, kaj imava po torbicah. Jaz sem seveda vedela, kaj bo, če mi torbico odpre, zato sem hitro pričela govoriti nemško, da sem jih malo premotila. Med tem sva se pa pomikali po cesti naprej. Tako so naju potem že pustili in sva pozno zvečer srečno prišli domov.

Potem je bilo treba narediti še trogilno akcijo, ki pa je tudi uspela, čeprav so hodile po vasi švabske patrole.

Olga.

XX

ŽIVELA NOV, KI OŠVOBAJA JUGOSLOVANSKO -
DOMOVINO IN MAŠČUJE TRPLJENJE NAŠIH NA-
RODOV V FAŠISTIČNI SUŽNOSTI!

XX

ŽIVELO BRATSTVO VSEH SLOVANSKIH NARODOV!

XX

Prišla je spomlad zelena,
v življenju noven prerrojena,
s krvjo junakov prepojena,
bo rodila cvetje osvobojenja.

In to cvetje lepo krasno,
ki nam ga spomlad rodi,
bo grobove vse krasilo,
kjer padli partizan leži.

Ki življenje dragoceno,
je daroval za svobodo,
vsako leto v spomladi,
na grobu rože mu vscveto.

V srcih pa utripajočih,
ohranjen bo njegov spomin,
ta junak je bil v življenju,
svoje zemlje zvesti sin.

Albin.

RAZKRINKUJMO DOMAČE IZDAJALCE!

XX

Pionirski

V vasi A je četa pionirčkov. Ti pionirčki imajo, skoraj se lahko reče, če pogledamo od daleč, prave brzostrelke in mitraljeze. Čez dan pridno pomagajo starišem pri delu, zvečer se pa zberejo na določenem mestu in patrolirajo po vasi. Tudi ti naši mali pionirčki so disciplinirani in imajo vse v najlepšem redu. Učijo se razne recitacije, zapojejo tudi lepe partizanske pesni, saj jih kaj hitro in dobro znajo.

Nekoga večera, ko so ravno postavili v vasi svoje zasede in so si za to izbirali najboljše položaje, se je pripeljal v vas avto poln svabov. Ustavil se je sredi vasi in sicer tik pred zasedo naših malih pionirčkov.

Vsak izmed vas, dragi čitatelji, gotovo ve, zakaj prihajajo zadnje čase svabi tako pogosto v naše vasi. Ravno z istim namenom so prišli tudi v to vas, saj veste lakota je huda.

Pri avtomobilu je ostalo le nekaj zelencev, od teh je eden kmalu opazil naše pionirčke, ki so lepo razvrščeni ležali v varnih zaklonih. Malo se jih je gotovo ustrašil, vseeno pa je skočil proti njim. Tik pred zasedo pa je padel, kakor je bil dolg in širok.

Ker pa se oni dobro zavedajo, da so vojaka, da so Titovi pionirčki, niso vzeli li to svabovo vedenje za zabavo in smeh, ampak so ostali resni, kakor pravi vojaki.

Vsi naenkrat so zavpili "juriš" in navali na pred njim ležečega "švaba". Dali so mu par gorkih in zahtevali od nje-

ga, naj se preda. Potem se jih je le re-
šil. Gotovo je mislil, ko bi iz vsake za-
sede odnesel tako malo, kakor zdaj, pa bi
še bilo.

Marica.

Borba

kakor plamen sreči noč,
razsvetljuje temno noč,
naša borba zjedinjaže,
junake vse v jeden obroč.

Ki za resnico in pravico,
sklonil se je krog sveta,
da tirana vsega sveta,
zdaj za vselej pokonča.

Bretno novo bo življenje,
zasijalo iz neba,
ker po dolgih stoletjih,
svoboda zelata zmagala.

Albin.

0000000

XX

Na Vežo

Nekega dne sem se napotilax z neko tova-
rislico na vežo. Dogovarili sva se že prej,
kaj in kje se bova sešli. S seboj sva ime-
li več stvari za naše borce - partizane.
Veseli sva hiteli in se razgovarjali raz-
ne stvari. Menadoma naju je premotilo vpi-
tje. Izza graovja so se pokazale moške po-
stave in se nama približale. Preletelo me
je. Bili so švabi in belogardisti. Najprvo
so naju legitimirali, potem so pa še pre-
iskovali in našli neki spis. Peljali so -
naju nazaj do prve hiše in tam izpraševali
ljudi, če naju kaj poznajo in če kaj poka-
zava banditom. Skušali so naju in zahteve-
li, naj priznava, da greva na vežo. Ampak
bili sva odločni in nisva hoteli priznati
niti najmanjše stvari. Rekli so, da bodo
pocakali, ko bova šli nazaj in če bodo kaj
dobili, naju bodo zaprli v Begunje. Kmalu
za tem so nama pa le dovolili, da sva šli
dalje. Veseli sva bili in si mislili, saj
nazaj ne bova šli tu, ampak drzaje. Ampak
vseeno sva ineli smolo. Naleteli sva na
drugo zasedo, ki naju je tudi ustavila in
legitimirala. Teh sva se pa kmalu rešili.
rekli sva, da greva k sorodnikom.

Tako sva srečno prišli skozi švabske -
in belogardistične zasede do naših tovari-
šev - partizanov.

Olga.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Fašisti in beli

Čas sedaj se bliža, ko prišla bo tista
 ura zaželjena, ko svoboda bo pri nas.
 Okupator že odhaja,
 ker pod nogami se mu zemlja maja!
 Pa jo rine gor na koroško stran,
 ker tukaj ga je biti že sram.
 Na koroškem tudi mesta ni več,
 ker padel je tudi že Beč.
 Prišla v Slovenijo je Mleča Armada,
 pohodila ga bo, kakor strupenega gada.
 Fašist ostane fašist, budalo ne ve tega,
 da gre h kraju njegova zalega.
 Hitler zaplede se je v kljukasti križ,
 in ne vidi, da Nemčija gre v drobiž.
 Kaj pa naši vrli fantje "domobranci"
 kuhajo se na vročem kakor v "loncu žganci".
 Zaletavajo se iz kota v kot,
 s čela v potokih jim lije pot.
 Njihovi komendantje, res zali so fantje,
 samo škoda ta, da izginili bodo iz sveta.
 Saj sami so tako hoteli,
 da glave jim bomo sneli,
 narodu bomo pa pokazali,
 kdo so bili tisti, ki so nas izdali.
 Nikdar več se ne bo povrnil čas,
 da tiral bi narod in pa nas
 prokleti bodi ti izdajalec,
 nič več pri kmetu ne boš kradel "malc"?
 Se enkrat ti prokleta ~~namok~~ glava pasja,
 uvidel nisi, da le naša pot je prava..
 zato se boš žgal na dnu pekla,
 duša tvoja grešna pa, večno se bo kuhala.

Oneje.

O BOLEZNIH KOŽE

Mnogo bolezni kože nastane zaradi nečistoce. Opaža se predvsem gnojne hraste, ki so najnevarnejšega značaja in bolezni povzročane po zajedalcih, med tem največ srbečico in lisaje, nastale zaradi ušivosti in srbečice.

Gnojne hraste povzročajo izredno majhne klice, ki se nahajajo v gnoju v obliki grozdastih skupin. Pogoji za nastanek prvega gnojnega izpuščaja je pa ranjena koža. Zadoštuje še takom mala rana, da s prostim očesom ni niti vidna. V to rano pridejo povzročitelji gnojnih ran. Nastane mala boleča otekline, ki se začne takoj na sredi gnojiti. S praskanjem povzroči bolnik v okolici tega vnetja nove male ranice, v katere prenese s prsti iz prve rane povzročitelje novih ran. Na ta način nastanejo rane po vsem telesu. Pripomniti je treba, da nastanek prve in vseh naslednjih hrast pospešuje umazanost in malomarnost v pogledu umivanja in telesne čistoče. Z umivanjem se odstranjujejo s telesne površine bolezenske klice. S tem bolezen močno omejimo, ali celo popolnoma zaustavimo. Na žalost se opaža, da nekateri naši tovariši, čeprav so to redki slučajji, polagajo na umivanje in telesno čistočo izredno malo važnosti. Tako zadržanje moramo smatrati za veliko malo marnost, posebno če imajo vodo in milo za umivanje vedno na razpolago. Redki so slučajji, da nastane bolezen, ker ni bilo možnosti za umivanje, s svojim zadržanjem povzročijo sebi bolečine in druge neprijetnosti. Tudi po ozdravljenju jim

ostanejo po telesu na mestih, kjer so bi le hraste, grde temne lise, ki izginejo - včasih šele po 1 - 2 letih. Zaradi bolezni morajo ostati po več tednov ali celo mesecev izven službe, s čimer škodujejo celemu osvobodilnemu gibanju. Za ozdravljanje ljenje se uporabi mnogo težko dobačljivega zdravnega materiala, katerega pomanka nje se potem pokaže lahko pri zdravljenju težkih in velikih poškodb ranjencev. Da se vsemu temu izogne je potrebno vsakodnevno umivanje, in čimveč kratno umivanje po cellem telesu v redkih presledkih. Prvo gnojno hrasto, ki se pojavi je potrebno takoj obvezati z obvezo ali z gotovim obližem. S tem se prepreči praskanje v okolici rane in prenašanje bolezenskih klic na druga mesta telesa.

Srbečico povzroča mali, s prostim očesom neviden, ušem podoben zajedalec, ki se rad pojavi v umazanem telesnem ali posteljnem perilu. Zarije se v kožo tik pod površino in se zajeda v kožo vedno dalje. Za seboj pa pušča svoje odpadke. Napadena mesta kože izredno srbiijo. Povzročatelj bolezni se hitro množi in zavzema vedno večjo površino kože. Zaradi praskanja nastanejo na površini kože večje in manjše rane, ki se lahko okužijo. Tako nastanejo iz njih zgoraj opisane hraste, gnojni čiri /turi/ ali pa obsežni suhi ali mokri lišaji. Bolezen je potrebno začeti čimprej zdraviti. S pravočasnim zdravljenjem preprečimo bolezni kože, ki nastanejo kot posledica srbečice. Po ozdravljenju se mora telesno in posteljno perilo prekuhati.

Kot posledica močne ušivosti se večkrat opazijo mokri ali suhi, manjši ali večji lišaji, gnojne hraste in gnojni turi. Na-

stanejo zaradi srbenja in praskanja. Zato je treba ušivost z menjanjem perila čim bolj zatirati. S tem se obvarujemo tudi pred drugo, težko in skoro ~~neizkurajo~~ vedno neozdravljivo boleznijo, ki jo prenašajo uši od bolnika na zdravega človeka, pred pegavim tifusom.

XX

NAJREJ V POSLEDNJI JURIS - SKUPAJ Z BRAT-
SKO RDEČE ARMADO!

ooOoo

NAŠO VOJSKO ČAKAJO VELIKE NALOGE. PODPRI-
MO JO V NJENEM VELIKEM PRIZADEVANJU!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

oOo

ŽIVE! VRHOVNI KOMANDANT RA, Z AGOVALEC -
NAD HITLERJEM, ČERNIALNI MARŠAL STALIN!

XXXXXXXXXX

XXX

X

ŽIVELA ZHAGOSLAVNA, NEPREMAGLJIVA RA!

ooo

!!!!!!!!!!!!

ŽIVELA NAŠA NOV, SESTRA RDEČE ARMADI!

XX

Ali že vesle...

... da bodo domobranci s kljuko Rupnikom - na čelu napovedali vojno Nemčiji.

... da išče naša tovarišica Milka, po poklicu kuharica popra, za odganjanje "krščenih ščurkov".

... da je postal "Vužnk" nadušljiv radi preobčutnega kajenja. Tovarišica Milka išče zdravil v obliki smodnika.

... da je tovarišica Francka zbolela za boleznijo "želja po Primorski", tega jo je ozdravil tovaris namestnik.

... da imata po izpovedi tovariša Toneta - Milenko in Božo, podobno hojo, kot nekdanj Florjan in Joža iz Ljubnega, ki sta prodajala lonce. Manjka jima samo še "činkot - in roba".

... da smo pred kratkim sprejeli v svojo sredino padalce, ki se razlikujejo od padobrancev v tem, da so skakali brez padal.

... da bo tovariš Tone nastopil po vojni za službo advokata, ker ima poseben dar govora. Prične vedno z govorom: "Sart fašistom fejst gre" -jenja pa z "mat kurjo".

... da se je suncil tovariš Lojze, ker mu je pa zmanjkalo kreme, se je obrnil do tovarišice Milke, seveda mu je postregla in mu dala kremo za ozeblino. Za jo je uporabil, učinek pa ostane konspirativen.

... da bi se tovarišica Olga rada naučila na citre, pa ji ne gredo v glavo note.

... da je pomlad tu, zato so brke tovariša komandirja Poldeta sedaj v najlepšem cvetju. Zato se išče učiteljico, ker bodo brke v kratkem rodile sadove.